

10:10 | ΤΕΤΑΡΤΗ 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

ΘΕΜΑ | ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Οι 3 παγίδες που «κρύβουν» τα τεκμήρια διαβίωσης

Τι πρέπει να προσέξουν χαμηλόμισθοι, οικογένειες φοιτητών και ζημιωμένες ατομικές επιχειρήσεις

Τρεις παγίδες που εγκυμονούν κινδύνους υπέρμετρης φορολογικής επιβάρυνσης για εκατοντάδες χιλιάδες οικονομικά αδύναμοι φορολογούμενοι κρύβονται διατάξεις για τα τεκμήρια διαβίωσης που θα εφαρμοστούν για τα εισοδήματα του 2024.

Του **Γιώργου Παλασιόκη**
giorgos.palasiokis@navteporika.gr

ΘΥΜΑΤΑ των παγίδων αυτών θα είναι κυρίως χαμηλόμισθοι, οικογένειες φοιτητών και νέων που υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία, καθώς και ζημιωμένες νεοσύστατες ατομικές επιχειρήσεις. Όπως είναι γνωστό, τα τεκμήρια διαβίωσης είναι συγκεκριμένα ποσά δαπανών διαβίωσης που, σύμφωνα με τη Φορολογική Διοίκηση, προσδιορίζουν με αντικειμενικό τρόπο ένα ελάχιστο ποσό φορολογητέου εισοδήματος για κάθε φυσικό πρόσωπο.

Το σύστημα του τεκμαρτού προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος με βάση τα τεκμήρια διαβίωσης προβλέπει, κατ' αρχήν, ένα ελάχιστο ποσό ετήσιας δαπάνης διαβίωσης ύψους 3.000 ευρώ για κάθε άτομο φορολογούμενο και 5.000 ευρώ για τα ζευγάρια εγγάμων ή συναφάντων σύμφωνα συμβίωσης φορολογούμενων - 2.500 ευρώ για τον κάθε σύζυγο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης.

Προβλέπει επίσης συγκεκριμένα ποσά αντικειμενικών (τεκμαρτών) δαπανών διαβίωσης που

αντιοικειοίται στα ετήσια έξοδα χρήσης και συντήρησης κατοικιών, Ι.Χ. αυτοκινήτων, σκαφών αναψυχής, δεξαμενών κολύμβησης και αεροσκαφών, ενώ λαμβάνει υπόψη και τις πραγματικές δαπάνες για την πληρωμή διδάκτρων ιδιωτικής εκπαίδευσης και αμοιβών υπηρετικού προσωπικού.

Για να προσδιοριστεί το τεκμαρτό φορολογητέο εισόδημα κάθε φυσικού προσώπου, προστίθενται στο ελάχιστο ποσό ετήσιας δαπάνης διαβίωσης των 3.000 ευρώ αν πρόκειται για άτομο ή των 2.500 ευρώ αν πρόκειται για έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης - το ποσό των τεκμηρίων διαβίωσης για τις κατοικίες, τα Ι.Χ. αυτοκίνητα, τις πτήσεις και τα σκάφη αναψυχής που κατέχει, καθώς και τυχόν πραγματικές δαπάνες για διδάκτρα ιδιωτικής εκπαίδευσης και αμοιβές υπηρετικού προσωπικού. Έτσι προκύπτει ένα συνολικό ποσό τεκμαρτού φορολογητέου εισοδήματος, το οποίο συγκρίνεται με το συνολικό πραγματικό διλωθέν εισόδημα του φυσικού προσώπου. Αν το τεκμαρτό ποσό εισοδήματος είναι μεγαλύτερο από το συνολικό πραγματικό εισόδημα, τότε ο φορολογούμενος καλείται να πληρώσει τον φόρο που αναλογεί στο πραγματικό του εισόδημα προσαυξημένο κατά τον φόρο που αναλογεί στην πρόσθετη διαφορά μεταξύ πραγματικού και τεκμαρτού εισοδήματος.

Η καλύτερη νομοθεσία για τα τεκμήρια διαβίωσης, όπως την περιγράψαμε παραπάνω, κρίνεται τρεις παγίδες υπερφορολόγησης για εκατοντάδες χιλιάδες φορολογούμενους με χαμηλά πραγματικά εισοδήματα. Ας πεδιάμε αναλυτικά:

Παγίδα 1η: Τα τεκμήρια διαβίωσης προκαλούν υπερφορολόγηση

■ Αυτοκίνητα

Κυβισμός ΙΧ Αυτοκινήτου (κ.ε.)	Τεκμήριο ΙΧ αυτοκινήτου (Έτος Πρώτης Κυκλοφορίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση)		
	2020-2024	2015-2019	Πριν το 2015
Ως 1.249	4.000	2.900	2.000
1.250 - 1.349	4.600	3.220	2.300
1.350 - 1.449	5.200	3.540	2.600
1.450 - 1.549	5.800	4.060	2.900
1.550 - 1.649	6.400	4.480	3.200
1.650 - 1.749	7.000	4.900	3.500
1.750 - 1.849	7.600	5.320	3.800
1.850 - 1.949	8.200	5.740	4.100
1.950 - 2.049	8.800	6.160	4.400
2.050 - 2.149	9.700	6.790	4.850
2.150 - 2.249	10.600	7.420	5.300
2.250 - 2.349	11.500	8.050	5.750
2.350 - 2.449	12.400	8.680	6.200
2.450 - 2.549	13.300	9.310	6.650
2.550 - 2.649	14.200	9.940	7.100
2.650 - 2.749	15.100	10.570	7.550
2.750 - 2.849	16.000	11.200	8.000
2.850 - 2.949	16.900	11.830	8.450
2.950 - 3.049	17.800	12.460	8.900
3.050 - 3.149	19.000	13.300	9.500
3.150 - 3.249	20.200	14.140	10.100
3.250 - 3.349	21.400	14.980	10.700
3.350 - 3.449	22.600	15.820	11.300
3.450 - 3.549	23.800	16.660	11.900
3.550 - 3.649	25.000	17.500	12.500
3.650 - 3.749	26.200	18.340	13.100
3.750 - 3.849	27.400	19.180	13.700
3.850 - 3.949	28.600	20.020	14.300
3.950 - 4.049	29.800	20.860	14.900
4.050 - 4.149	31.000	21.700	15.500
4.150 - 4.249	32.200	22.540	16.100
4.250 - 4.349	33.400	23.380	16.700
4.350 - 4.449	34.600	24.220	17.300
4.450 - 4.549	35.800	25.060	17.900
4.550 - 4.649	37.000	25.900	18.500
4.650 - 4.749	38.200	26.740	19.100

των χαμηλόμισθων εργαζομένων. Λόγω της σημαντικής συρρίκνωσης των πραγματικών εισοδημάτων, την οποία έχει προκαλέσει η πολυετής οικονομική κρίση σε εκατοντάδες χιλιάδες νοικοκυριά, πολλά φυσικά πρόσωπα θα φορολογηθούν και το 2025 (για το φορολογικό έτος 2024) όχι με βάση τα πολύ χαμηλά εισοδήματά τους, αλλά με βάση τα πολύ υψηλά, εξωπραγματικά ποσά τεκμαρτών εισοδημάτων που θα τους προσδιορίσει η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) με βάση το σύστημα των τεκμηρίων διαβίωσης.

Παγίδα 2η: Το ελάχιστο τεκμήριο διαβίωσης των 3.000 ευρώ και το τεκμήριο διαβίωσης της προμηθευμένης κατοικίας του ενυπόθηκου, που συνοδεύει ή υπηρετεί τη στρατιωτική ή θητεία μακριά από την οικογένειά του, γίνεται αιτία το συνολικό εισόδημα της οικογένειας (στην οποία περιλαμβάνεται και το τέκνο από το οποίο εξαρτάται) να ξεπερνάει τα πραγματικά εισοδήμα-

να, εξελίχνη που έχει πολλαπλάσιες δυσμενείς οικονομικές συνέπειες γι' αυτήν.

Σε κάθε περίπτωση κατά την οποία, ενύποιο εξαρτώμενο τέκνο του φορολογούμενου μισθώνας κατοικία διαφορετικού τύπου, τέκνο του υπηρετεί το στρατιωτικό του (π.χ. φοιτητής που σπουδάζει σε διαφορετικό τόπο, τέκνο που υπηρετεί το στρατιωτικό του (Πτεια κ.λπ.) και ταυτόχρονα έχει δική του υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, λόγω απόκτησης εισοδήματος, ομοιοτύπου ή άλλου, εντός του 2024, το τεκμήριο διαβίωσης της μισθώμενης κατοικίας βαρύνει το τέκνο, όχι τους γονείς! Έτσι, σε κάθε τέτοια περίπτωση, το ενύποιο τέκνο -όσο πενιχρό κι αν είναι το πραγματικό εισόδημα του ανεξάρτου- το 2024 εμφανίζεται με βάση τα τεκμήρια διαβίωσης με ένα εξωπραγματικό τεκμαρτό φορολογητέο εισόδημα μεγαλύτερο των 3.000 ευρώ, συνάθως κεραιωμένο μεταξύ 3.500 και 6.000 ευρώ, το οποίο προσου-

■ Μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτά

Μήκος Σκάφους (μέτρα)	Τεκμήριο Σκά
2020-2024	
Έως 5	4.000
Πάνω από 5 έως 6	6.000
Πάνω από 6 έως 7	8.000
Πάνω από 7 έως 8	10.000
Πάνω από 8 έως 9	12.000
Πάνω από 9 έως 10	14.000
Πάνω από 10 έως 11	16.000
Πάνω από 11 έως 12	18.000
Πάνω από 12 έως 13	20.000
Πάνω από 13 έως 14	22.000
Πάνω από 14 έως 15	24.000
Πάνω από 15 έως 16	26.000
Πάνω από 16 έως 17	28.000
Πάνω από 17 έως 18	30.000
Πάνω από 18 έως 19	32.000
Πάνω από 19 έως 20	34.000

■ Μηχανοκίνητα σκάφη με καμ

Μήκος Σκάφους (μέτρα)	Τεκμήριο Σκά
2020-2024	
Έως 7	12.000
Πάνω από 7 έως 8	15.000
Πάνω από 8 έως 9	18.000
Πάνω από 9 έως 10	21.000
Πάνω από 10 έως 11	25.500
Πάνω από 11 έως 12	30.000
Πάνω από 12 έως 13	35.000
Πάνω από 13 έως 14	40.000
Πάνω από 14 έως 15	45.000
Πάνω από 15 έως 16	50.500
Πάνω από 16 έως 17	56.000
Πάνω από 17 έως 18	61.500
Πάνω από 18 έως 19	67.000
Πάνω από 19 έως 20	72.500
Πάνω από 20 έως 21	78.000
Πάνω από 21 έως 22	83.500
Πάνω από 22 έως 23	89.000
Πάνω από 23 έως 24	94.500

■ Ισοπαλία

Μήκος Σκάφους (μέτρα)	Τεκμήριο Σκά
2020-2024	
Έως 7	6.000
Πάνω από 7 έως 8	7.500
Πάνω από 8 έως 9	9.000
Πάνω από 9 έως 10	10.500
Πάνω από 10 έως 11	12.250
Πάνω από 11 έως 12	14.000
Πάνω από 12 έως 13	16.000
Πάνω από 13 έως 14	18.000
Πάνω από 14 έως 15	20.250
Πάνω από 15 έως 16	22.500
Πάνω από 16 έως 17	25.000
Πάνω από 17 έως 18	27.500
Πάνω από 18 έως 19	30.000
Πάνω από 19 έως 20	32.500
Πάνω από 20 έως 21	35.000
Πάνω από 21 έως 22	37.500
Πάνω από 22 έως 23	40.000
Πάνω από 23 έως 24	42.500

είναι το συνολικό εισόδημα της οικογένειας και η εκκινάσει με ύψος μεγαλύτερο από τα ισχύοντα εισοδηματικά όρια για την εισπραξη διαφόρων κοινωνικών επιδομάτων, όπως το επίδομα τέκνων και το επίδομα στέγασης. Έτσι, εξαιτίας ενός ανούσιου

3.000 ευρώ

είναι το ελάχιστο ποσό ετήσιας δαπάνης διαβίωσης για κάθε άτομο σύμφωνα με τις νέες διατάξεις.

